

Svaz měst a obcí České republiky

Financování obcí

03.11.2016 20:35

Nový zákon o spotřebitelském úvěru, povinnosti obcí nebo jak se vyhnout sankcím

Dne 1. prosince 2016 nabyde účinnosti nový zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru. Ministerstvo financí se domnívá, že nová právní úprava může mít dopad do praxe měst a obcí, které poskytují svým občanům půjčky a úvěry např. na rekonstrukce jejich obydlení. Tyto úvěry zajištěné zástavním právem k nemovitosti byly dosud z právní úpravy spotřebitelského úvěru vyloučeny.

Cílem nového zákona je zejména transpozice evropských právních předpisů, posílení ochrany spotřebitele v segmentu úvěrů na bydlení, zlepšení kvality služeb poskytovaných na retailovém úvěrovém trhu, omezení výskytu nezodpovědného půjčování, sjednocení právní úpravy distribuce úvěrů pro spotřebitele a sblížení s principy regulace v ostatních sektorech finančního trhu. Zákon přináší pro poskytovatele úvěru celou řadu nových povinností.

Klíčovou otázkou a předmětem dnešní schůzky bylo zjistit, za jakých podmínek a v jakém rozsahu se tento zákon může vztahovat na poskytování úvěrů obcí a měst svým občanům. Obce a města poskytují svým občanům úvěry zejména na bydlení či opravy památkových objektů.

Svaz se s MF shodl na tom, že na poskytování úvěrů obcemi svým občanům by bylo možno aplikovat ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) resp. odstavce 2 uvedeného zákona. Za stěžejní podmínku lze především považovat tu, aby byl úvěr poskytnut bezúročně nebo se záporní úrokovou sazbou nižší, než je na trhu obvyklé. Dále by mělo být poskytování upraveno právním předpisem obce (nařízením, obecně závaznou vyhláškou).

Při splnění podmínek podle uvedených ustanovení by se pak na obce při poskytování úvěru svým občanům vztahovalo minimum povinností (v porovnání s jinými poskytovateli úvěrů). Aby obce tento zákon správně aplikovaly a nedopouštěly se chyb při poskytování úvěrů, bude nezbytné připravit metodiku. Za tím účelem bude dále sjednána společná schůzka Ministerstva financí, České národní banky a Svazu měst a obcí ČR. MF ve spolupráci s ČNB vypracuje metodický materiál, ve kterém bude specifikována úroková sazba, tak aby byla naplněna podmínka výhodnosti úvěru (záporní úroková sazba nižší, než je na trhu obvyklá) a podmínky, tak aby obce naplnily díkci § 5 odst. 1, písm. d) (např. lepší podmínky pro občana, než u banky).

Do doby, než dojde k vyřešení této záležitosti, doporučuje MF obcím poskytovat pouze bezúročné půjčky.

Copyright © 2017 Svaz měst a obcí České republiky

Svaz měst a obcí České republiky

Financování obcí

20.02.2017 21:21

Dle MV není poskytování půjček obcemi na základě vyhlášky možné

Další jednání k poskytování půjček a úvěrů občanům dle nového zákona o spotřebitelském úvěru, tentokrát na Ministerstvu vnitra, se uskutečnilo na počátku února t.r. Připomeňme jenom, že nový zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, který nabyl účinnosti 1. prosince 2016, zpřísnil podmínky pro poskytování úvěrů a půjček. Tyto úvěry byly dosud z právní úpravy spotřebitelského úvěru vyloučeny.

Podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d), resp. odstavce 2 zákona, lze poskytování úvěrů obcemi svým občanům za podmínky, aby byl úvěr poskytnut bezúročně nebo se zápůjční úrokovou sazbou nižší, než je na trhu obvyklé. Dále by mělo být poskytování upraveno na základě jiného právního předpisu. Otázkou je, zda je možné za "jiný právní předpis" považovat obecně závaznou vyhlášku obce. Ministerstvo vnitra se domnívá, že nikoliv, jelikož OZV nemá oporu v zákoně. Použití odkazu na jiný právní předpis v zákoně o spotřebitelském úvěru je pouze legislativně - technickou nesprávností a nevyplývají z něj žádná práva ani povinnosti, nemůže působnost zákona vyloučit či omezit a nelze jej považovat za zmocnění pro vydání OZV.

Další nezodpovězenou otázkou zůstává, zda lze půjčku poskytovanou obcí vůbec považovat za spotřebitelský úvěr ve smyslu zákona č. 257/2016 Sb., neboť zákon spojuje tuto činnost s podnikáním. Hlavní činnost obce však není podnikání, ale zajišťování veřejných služeb pro občany. Obce mají obecné oprávnění poskytovat půjčky, a proto se naskýtá otázka, zda by bylo možné realizovat toto oprávnění mimo režim zákona č. 257/2016.

Proto se v této věci se na počátku března uskuteční schůzka zástupců Svazu s Českou národní bankou, která snad přinese další posun a vyjasnění této záležitosti. Budeme vás informovat.

Copyright © 2017 Svaz měst a obcí České republiky

Svaz měst a obcí České republiky

Financování obcí

20.04.2017 11:32

ČNB – informace o zápůjčních úrokových sazbách pro naplnění zákona o spotřebitelském úvěru

Česká národní banka na základě dohody se Svazem vypracovala materiál „Informace o zápůjčních úrokových sazbách obvyklých na trhu pro účely uplatnění výjimky z plné působnosti zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru (dále jen „ZSÚ“), který by měl obcím a městům poskytnout určitý návod, jak postupovat při poskytování půjček svým občanům v souladu se ZSÚ. K problematice spotřebitelských úvěrů jsme zveřejňovali průběžně informace z jednání s ministerstvy financí, vnitra a ČNB (Informace z jednání s ČNB k poskytování půjček obcí svým občanům).

Obce mohou využít výjimky v ustanovení § 5 odst. 1 písm. d), resp. odstavce 2 zákona o spotřebitelském úvěru, za splnění několika podmínek. Jednou z podmínek je, aby byl úvěr poskytnut bezúročně nebo se zápůjční úrokovou sazbou nižší, než je na trhu obvyklé (respektive u úvěrů na bydlení přichází ještě v úvahu možnost poskytnutí za podmínek, které jsou celkově výhodnější než podmínky na trhu obvyklé, pokud není zápůjční úroková sazba vyšší, než je na trhu obvyklé), omezenému okruhu osob ve veřejném zájmu a na základě jiného právního předpisu. Ministerstvo vnitra a Ministerstvo financí se shodlo, že jiným právním předpisem je zákon o obcích. Zápis ze společného jednání je přílohou tohoto článku.

ČNB získává údaje o zápůjčních úrokových sazbách z veřejné databáze ARAD. Z této databáze mohou obce zjistit, jaká byla na trhu zápůjční úroková sazba za zvolené období ve vybrané kategorii úvěrů. Jak postupovat krok po kroku je uvedeno v „Informaci ČNB“, kterou naleznete rovněž v příloze tohoto článku.

Při posuzování výjimek z plné působnosti ZSÚ je třeba zohlednit, kromě nižší úrokové sazby, než je na trhu obvyklé, i další relevantní skutečnosti. Parametr úrokové sazby není možné posuzovat izolovaně od ostatních nákladů, které musí spotřebitel zaplatit v souvislosti se spotřebitelským úvěrem. I ostatní náklady musí být v souladu s účelem a smyslem těchto výjimek. Tyto ostatní náklady úvěru pro spotřebitele se promítají do výpočtu RPSN (roční procentní sazba nákladů). Patří sem například poplatky za uzavření smlouvy (administrativní poplatky), za správu úvěru, za vedení účtu, za převody peněžních prostředků, pojištění schopnosti splácet apod. Obcím je možné doporučit, aby při poskytování spotřebitelského úvěru nepožadovaly po spotřebitelích platby dalších nákladů, než jsou úroky. Tím se vyhnou případnému riziku, že by úvěr spadl do plné působnosti ZSÚ, protože by sice byl nabízen za výpůjční úrokovou sazbu, která splňuje požadavky výjimek dle § 5 odst. 1 písm. d) a § 5 odst. 2 ZSÚ, ale ve svém důsledku by úvěr byl nákladnější, než je na trhu obvyklé.

Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba vždy důkladně posuzovat parametry konkrétního úvěru v závislosti na jeho výši, době trvání a požadovaném zajištění. Podrobné informace si přečtěte v materiálu od ČNB.

Příloha:

1. Informace o zápůjčních úrokových sazbách obvyklých na trhu pro účely uplatnění výjimky z plné působnosti zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru

Ing. Jana Chládková, Legislativní a právní sekce Svazu měst a obcí ČR

Soubory ke stažení

 1. ČNB analýza_úrokové sazby obvyklé na trhu_120417(25 kB)

Copyright © 2017 Svaz měst a obcí České republiky